

ט:

עין משפט
נר מצוה

הריני נזיר פרק שני נזיר

מסורת הש"ס

ב א מ"ו פ"א מלכות
זריה חלסי י ויין
שם כ"מ
ג ב ג מ"ו פ"ו מלכות
משפט קרינת הלל ט
וע"ש כ"מ:

אמר הכהן עליו מנחה להביא קמח מביא פולס. או שאמר הכהן עליו מנחה
בלל שמן ולבונה כו' מי לא אמרי ב"ש. דלע"ג דלא קציל להיות נזיר
אלא מן הגרוגרות הוי נזיר מן היין הכא נמי כי אמר מן השעורים מייתי
לה מסולת של חיטים הלהכה: ור' יוחנן אמר אפילו סימא דכרי הכל.
דלפי' ב"ה מודו בהא דביבא מן החיטים

מנתי' ולא כי האי תנא דתניא רבי נתן אומר
בש"א נזיר ונזיר וב"ה אומרים נזיר ואין
נזיר ב"ש סברי לה כר"מ וכו' יהודה וב"ה
סברי לה כרבי יוסי לישנא אחרינא אמרי
לה רבי נתן אומר בית שמאי אומרים נזיר
ואינו נזיר ובית הלל אומרים לא נזיר ולא
נזיר ב"ש כרבי יהודה וב"ה כר"ש תנן התם
האומר הכהן עליו מנחה להביא מן השעורים
יביא מן החיטים קמח יביא סולת שלא בשמן
ולבונה יביאנה בשמן ולבונה חצי עשרון
ר"ש פוסט שלא התנדב כדרך המתנדבים
מאן תנא דכי אמר הכהן עליו מנחה מן
השעורים מביא מן החיטים אמר חזקיה
במחלוקת שנויה וכו' היא לאו אמרי ב"ש
כי אמר מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר
הכי נמי כי אמר מן השעורים מביא מן
החיטים ורבי יוחנן אמר אפילו תימא דברי
הכל יאומר אילו הייתי יודע שאין נזירין
כך לא נדרתי כך אלא כך אמר חזקיה לא
שנו אלא שאמר מן השעורים אבל אמר מן
העדשים לא מייתי ולא כלום מכדי חזקיה
כמאן מוקים לה למתני' כבית שמאי והא
עדישים לגבי מנחה כגורגרות לגבי נזיר דמו
וקאמרי בית שמאי הוי נזיר הדר ביה חזקיה
ואמאי הדר ביה אמר רבא מתני' קשיחיה
מאי איריא דתני מן השעורים ליתני מן
העדשים אלא סבר חזקיה כי קאמרי ב"ש
התם כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אפילו מן
העדשים והא רבי יוחנן הוה דאמר באומר
אילו הייתי יודע שאין נזירין כך לא נדרתי
כך אלא כך לדבריו רחוקיה הוא דקאמר את
מ"ט קא הדרת כך משום דלא קתני מן
העדשים דלמא לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא
כי אמר מעדישים דמייתי מנחה מעלייתא
דאיבא למימר מיהדר הוא דהדר ביה ותפוס
לשון ראשון אלא (א) כי אמר מן השעורין ודאי
דהכי קאמר אי קדשה כמנחת העומר

פ' הרא"ש

לא נזר כדרך הנדרים
שאין נזיר מן הגרוגרות:
כ"ש נזיר נזיר וכו' אמר רבי
נזיר או נזיר אם אמר רבי
לא הנה לבלי לנזיר
אלא שבת עלי קרבן
הוי נזיר ואם לא אמר
כלום הוי נזיר ודבר ברמי
וכי יהודה וביה סברי
כרבי יהודה דמיתי אלא
דכ"ש והיינו ולא תנן
ודלא כר' יהודה: קמח
יביא סולת קמח שאינו
מטפה יביא סולת מטפה.
יביא עשרון טעם דמנחת קנאות (א) וישמן
וכנולנה וכו' חזאי עשוקן לא ידע ערקין
להביא עשוקן שלט: לא שנו אלא מן
השעורים. דמני למתילי טעמיה כיון
דליכא אחרייהו דהוין משעורים אלל מן
עדשים לא מייתי כלום דליכא למתילי
טעמיה דליכא של [עדשים]:
מכרי חזקיה כמאן מוקי לה מתני'.
דמנחת ככ"ש כו' ואומרים
ב"ש דהוי נזיר מטעם דלמתי' אין עדס
מוזיל דכרי לנעלה איכ' אפי' עדשים
יימו מיטיין: הדר ביה חזקיה סההיא.
פ' מנתי דלוקי לה מנתי' דמנחת
ככ"ש ומוקי לה כרבי יוחנן ובאומר:
מתנתין קשיחיה כו' יתני מן
העדשים. כלומר אז
מתימן כבית שמאי ומטעם דאין
אדס מוזיל דכרי לנעלה ליתני עדשים
דהוי רכותא טפי:
והתם משום פקויה הוא ובאומר
אילו הייתי יודע הלכך כי

פוסט וא"ת למה הולך לומר ב"ה כר"ש
יש שאלה להקדים ו"ל משום דלמתי' לכו' לא הוי נזיר
מיהא ליהו מן הגרוגרות להכי קאמר כר"ש דפוסט לגמרי שלא התנדב
כדרך המתנדבים שאם לא להיות נזיר מן
הגרוגרות הליל בשמן קונס
כדרך הנדרים: ב"ש סברי ב"ה.
דלמתי' אין אדס מוזיל דכרי לנעלה
להכי הוי נזיר וכרבי יהודה דמנתי'
דלמתי' נזיר הוי וכו' סברי כר' יהודה
דמנתי' נזיר מיהא הוי ודלא כר"ש
דפוסט לגמרי: ב"ש כר' יהודה. ונזיר
מיהא הוי וכו' כר"ש ופיילו נזיר לא
הוי: יביא מן החיטין. שאין מנחה
בלל שערין אלל א דמועה ומנחת
קנאות: יביא עשרון שלם. שאין מנחה
קתומה מעשוקן והוי טעמא דכוליה:
לאו אמרי ב"ש מן הגרוגרות וכן
הרבילה הוי נזיר. אע"ג דגרוגרות לא
שייכי לגרורות כלל מטעמא דפרשית
לעיל משום דאין אדס מוזיל דכרי
לנעלה הי"ג מן השעורין מע"ג דלא
שייכי שעורין למנחה יביא חטיב דאין
אדס מוזיל דכרי לנעלה:

כפירוש אילו הייתי יודע שאין נזירין
שעורין כו' אלל טעימי לומר נזירין
שעורין כמנחת מטפה (א) וקנאות וולוי
זה הייתי נזיר מטעם להכי מייתי חטיב
וכן קמחת טעה דמנחת קנאות (א) וישמן
וכנולנה וכו' חזאי עשוקן לא ידע ערקין
להביא עשוקן שלט: לא שנו אלא מן
השעורים. דמני למתילי טעמיה כיון
דליכא אחרייהו דהוין משעורים אלל מן
עדשים לא מייתי כלום דליכא למתילי
טעמיה דליכא של [עדשים]:
מכרי חזקיה כמאן מוקי לה מתני'.
דמנחת ככ"ש כו' ואומרים
ב"ש דהוי נזיר מטעם דלמתי' אין עדס
מוזיל דכרי לנעלה איכ' אפי' עדשים
יימו מיטיין: הדר ביה חזקיה סההיא.
פ' מנתי דלוקי לה מנתי' דמנחת
ככ"ש ומוקי לה כרבי יוחנן ובאומר:
מתנתין קשיחיה כו' יתני מן
העדשים. כלומר אז
מתימן כבית שמאי ומטעם דאין
אדס מוזיל דכרי לנעלה ליתני עדשים
דהוי רכותא טפי:
והתם משום פקויה הוא ובאומר
אילו הייתי יודע הלכך כי

אמר שעורים איכא למימר דטעה דיש מנחה נזיר אלל עדשים
ליכא למיטעי דאין מנחה נזיר אלל וכל גרם הכא כספר קסבר
חזקיה בית שמאי כר' יהודה ומנחת פ' המנחות והנסכים (דף קג.)
לא גרסין ליה והתם גרסין אלל ש"מ משום דהוה בעשורים טעי
בעדשים לא טעי ורבי יוחנן אמר [כו']^א: דליכא למימר מיהדר הוא
דקמיהדר ביה. דליבור האחרון פוסט הרשאהו דכשאר מנחה משמע
מנחה כשרה מסולת וכי הדר אמר מעדישים הדר מייצור ראשון ותפוס
לשון ראשון: אלא כי קאמר מן השעורין ח"ק לא נא לסתור דכרי
רשונים דלמתי' הכי עלי מנחה [אלל] לפרש ולומר (כיון) שאמר מן
לשון ראשון והוא למתי' דמנחת העומר ומנחת סולת חקידוש ולי לא
אפשר לה ליקדוש מנחה לא יתחייב מנחה אחרת קממעי לן דמייתי
חטיבין ולעולם כבית שמאי ומשום שאין אדס מוזיל דכרי לנעלה:
פ' פרה
בעדשים דלע"ג דלמתי' אילו הייתי יודע שאין נזירין כך לא נדרתי
דמוקי. וקא"ל ר' יוחנן והכי קא"ל מ"ט הדרת כך משום דלא קתני ביה עדשים: דלמא לא מיבעיא קאמר. (א) דלא תימא דכי אמר מן השעורים דקא
דמייתי מנחה מעלייתא משום דליכא למימר דכי אמר הכהן עליו מנחה להביא מן השעורים יביא מן החיטים קמח יביא סולת שלא בשמן
ולבונה יביאנה בשמן ולבונה חצי עשרון ר"ש פוסט שלא התנדב כדרך המתנדבים מאן תנא דכי אמר הכהן עליו מנחה מן השעורים
מביא מן החיטים אמר חזקיה במחלוקת שנויה וכו' היא לאו אמרי ב"ש כי אמר מן הגרוגרות ומן הדבילה הוי נזיר הכי נמי כי אמר מן השעורים
מביא מן החיטים ורבי יוחנן אמר אפילו תימא דברי הכל יאומר אילו הייתי יודע שאין נזירין כך לא נדרתי כך אלא כך אמר חזקיה לא שנו אלא שאמר
מן השעורים אבל אמר מן העדשים לא מייתי ולא כלום מכדי חזקיה כמאן מוקים לה למתני' כבית שמאי והא עדישים לגבי מנחה כגורגרות לגבי
נזיר דמו וקאמרי בית שמאי הוי נזיר הדר ביה חזקיה ואמאי הדר ביה אמר רבא מתני' קשיחיה מאי איריא דתני מן השעורים ליתני מן העדשים
אלא סבר חזקיה כי קאמרי ב"ש התם כרבי יהודה ורבי יוחנן אמר אפילו מן העדשים והא רבי יוחנן הוה דאמר באומר אילו הייתי יודע שאין
נזירין כך לא נדרתי כך אלא כך לדבריו רחוקיה הוא דקאמר את מ"ט קא הדרת כך משום דלא קתני מן העדשים דלמא לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא
כי אמר מעדישים דמייתי מנחה מעלייתא דאיבא למימר מיהדר הוא דהדר ביה ותפוס לשון ראשון אלא (א) כי אמר מן השעורין ודאי דהכי קאמר
אי קדשה כמנחת העומר

נוסחת הריב"ן

(א) הלכך הו"ל דמנתי' (ג) הכי
מייר דלית ליה לחזיקי האי
קבול דהוי נזיר אלל טעמא
פ"ג (ג) דכ"ש: (ד) דכ"ו
יהודה (ה) קאמר למתימן:
(ו) קאמר:

הגהות הב"ח

(א) נבי' ומפסי לזון ראשון
אלל אפי' כי אמר מן
השעורין אימא ויהי דהכי
קאמר: (ב) ר"ה דיה ירי'
יוחנן וכו' הלכך כיון
דגמרי נפשי: (ג) ד"ה
ואפילו הדר וכו' דמביא
מן החיטין: (ד) ד"ה מתני'
וכי דאם איתא וכו' גבי
מנחת נזיר כי אמר מן
השעורים מייתי כן
החיטים מל איריא דתני
מן השעורין דהוי דבר וכו'
דכ"ו נזיר ניהו לרבי
דאי' לכו: (א) ד"ה וכה
אמר וכו' דכ"ו הקבנה
ניכס קתני למתימן: (ב)
(א) ד"ה ללחמ לא טעמא
קאמר דלא מיבעיא אין
אמר: (א) ד"ה אלל אפילו
כי אמר מן השעורין דלית
לן לומר הכי הוואל
ונמיט קריבין ודאי
דלקריב ג' וכו' והיה טס
ד"ה ומנחת סטה:

גליון הש"ס

נבי' ומפסי לזון ראשון
אלל אפי' כי אמר מן
השעורין אימא ויהי דהכי
קאמר: (ב) ר"ה דיה ירי'
יוחנן וכו' הלכך כיון
דגמרי נפשי: (ג) ד"ה
ואפילו הדר וכו' דמביא
מן החיטין: (ד) ד"ה מתני'
וכי דאם איתא וכו' גבי
מנחת נזיר כי אמר מן
השעורים מייתי כן
החיטים מל איריא דתני
מן השעורין דהוי דבר וכו'
דכ"ו נזיר ניהו לרבי
דאי' לכו: (א) ד"ה וכה
אמר וכו' דכ"ו הקבנה
ניכס קתני למתימן: (ב)
(א) ד"ה ללחמ לא טעמא
קאמר דלא מיבעיא אין
אמר: (א) ד"ה אלל אפילו
כי אמר מן השעורין דלית
לן לומר הכי הוואל
ונמיט קריבין ודאי
דלקריב ג' וכו' והיה טס
ד"ה ומנחת סטה:

הגהות מהר"ב

א) תיב' ד"ה יביא מן
השעורין וכו' אלל דמועה.
תל' דמועה ממחן נ"כ זכ
טעמא דמנחת חוטא כ"כ
בלל מן החיטין דוקא אלל
לכל לשמך ומנחת
קנאות או ב"ל אלל דטעם
ומנחת עומר. אורח
מישור: (ב) ד"ה אומר
אילו הייתי יודע וכו'
מנחת חוטא ממחן תל'
חוטא וכו': עומר:
ג) בא"ד וכן קמחת טעה
מנחת קנאות וישמן
ובלכות טעה מנחת חוטא
ומנחת קנאות כ"ל ל"מ:
ד) ד"ה התם משום
טעמיה הוא וכו' יוחנן
אמר וכו' כי בלא הי' ד'
וא"כ הו"ל דליכא:

הגהות התוספות

1. ב"ל וישיב. 2. מינת
3. וכן יוחנן אמר כי נמתקין.
וכ"ל מה שאמר. 4. ב"ל
אלא פשר.

